

TOONEEL IN DUITSCHLAND. De gecompliceerde tooneelbouw in het Duitse Volkstheater voor H. Unger's Menschen zooals jij en ik.

dik, gezwollen, met uitstekende jukbeenderen; haar oogen hadden een valsche uitdrukking; haar mond was dun en wreed. Wij passeerden haar van nabij; mijn aandacht werd toen afgeleid door een paar woorden, die Elsa sissend uitstootte en welke zij klaarblijkelijk tot zichzelf sprak.

„Ah.... dus Hilda Hoffmann had toch gelijk!”

Met een plotselingen ruk wrong zij zich van mij los. Een ijsig voor gevoel van naderend onheil sloeg mij door het geheele lichaam. Ik zag Elsa door de dansende paren loopen, recht naar de tafel der nieuw-aangekomenen, dicht bij de deur. Onderweg rukte zij aan de sluiting der tasch, die zij steeds bij zich droeg. Een oogenblik later stond Elsa voor het tafeltje en staarde de vrouw aan. Het sinistere schepsel staarde terug, niet herkenkend blijkbaar. De man, in haar gezelschap, bemoeide zich met zijn bier.

Plotseling trok Elsa den breeden armband omlaag, en zag ik wat die verborg. Een groot litteken misvormde haar bovenarm. De andere vrouw sperde den mond open. Ze was op 't punt te schreeuwen, geloof ik, toen Elsa Witz een kleine revolver uit haar tasch rukte, en vuurde — eenmaal, tweemaal. De knallen van het kleine wapen werden bijna overstemd door het orkest.

Wat nu volgde, geschiedde in eenige oogenblikken. Ik had haar daad niet kunnen voorkomen, ofschoon ik reeds op Elsa toesnelde, toen ik haar het wapen zag trekken. Nu vloog ik naar het schakelbord; een seconde na het tweede schot was de geheele ruimte in duister, niemand had het mij zien doen. Ik wist waar Elsa stond, liep in een rechte lijn op haar toe, greep haar. Nog een oogenblik later had ik met haar de deur bereikt en sleurde haar naar buiten, vóór iemand in het café begreep wat er eigenlijk was gebeurd. Naast den ingang was een steegje; dat ging ik met haar door, stak toen een drukke straat over. Het was een warme zomeravond, veel jongelui liepen blootshoofds, zoodat onze verschijning geen aandacht trok. We waren een mijl van het café verwijderd, eer ik sprak.

„Elsa, wat heb je gedaan?”

„Een schuld vereffend, dat is alles.” Zij sprak weer kalm, op haar gewonen toon: ik wist dat die woeste uitdrukking van vroeger nooit meer op haar gelaat zou komen.

„Je moet weg; dadelijk. Ik wil je helpen.” Toen brak zij, kwam de reactie.

„Ja, ik moet weg; help me, help me! Laat ik je niets behoeven te vertellen; het is zoo vreeselijk; maar help mij weg te komen; naar Duitschland, daar voel ik mij veiliger.”

Een moord, gepleegd om welk motief dan ook, is nooit goed te praten, maar ik was toch vast besloten haar te helpen. Ik heb reeds gezegd dat ik Elsa Witz graag mocht. Mijn plan had ik in een oogwenk gemaakt. Ik bezat, voor mijn werk, een kleinen auto. Daarmede kon ik haar over de grens brengen. Zelf liep ik in Holland weinig gevaar, daar ik vrijwel zeker wist niet opgemerkt te zijn.

Drie kwartier later suisde mijn auto over den weg naar Utrecht. Wij spraken geen

van beiden. Ik verkeerde nog in een soort verdooving; Elsa was, meende ik, in denzelfden toestand. Schrok zij er voor terug mij haar geheim te verklaren, ik wilde er niet naar vragen. — Zoo bereikten wij Nijmegen. Voorbij deze stad, toen ik de binnenwegen nam om bezijden den grenspost van Beek de grens te naderen, haalde Elsa een stuk papier te voorschijn en schreef er, bij het licht van het binnenlampje, eenige regels op. Ik bracht haar tot dicht bij Kranenburg. Daar namen wij afscheid met weinig woorden.

„Dank je,” zei zij, „dank je, je bent erg goed voor mij geweest.”

Zij duwde mij het briefje dat zij geschreven had in de hand — het volgend oogenblik was zij in het duister van den weg verdwenen.

Terwijl ik langs een anderen weg naar Amsterdam terug reed, las ik in den schijn van het lampje haar briefje.

„Ik heb eens verteld dat een andere Engelschman, een journalist, ook eens vriendelijk voor mij geweest is. Dat was Fred Holmes, — — — straat, Londen. Misschien ken je hem. Hij zal je alles vertellen wat je wil weten van Lotte Brüner.”

Holmes kende ik zeer goed. Tot voor kort was hij correspondent van zijn blad in Berlijn geweest, thans verbleef hij weer in Londen. Toen ik een week later naar Engeland overstak, bezocht ik hem. Hij floot tusschen de tanden, toen ik hem het briefje toonde en mijn geschiedenis vertelde.

„Lotte Brüner. Dus heeft ze toch haar bedreiging uitgevoerd en dat serpent gedood? Wel, eigen recht mag niet geoefend worden en haar daad moet dus veroordeeld worden. Toch kan ik niet zeggen, dat dit mij spijt. Ga zitten Jack, dan zal ik je de geschiedenis van Lotte Brüner vertellen. Toen ik haar leerde kennen was zij verloofd met Max Döhmer; zij vormden een gelukkig paar, Jack, al waren zij uitersten. Want Lotte was een engel van zachtheid en Max een vroolijke, ietwat wilde jongen. Eenigszins avontuurlijk ook. Dat werd zijn ongeluk. In Berlijn, waar zij woonden, raakte hij bekend met eenige leden van een geheime speelclub, die hem daar introduceerden. Het avontuurlijke van het geval trok hem; niets anders. De speel-

club was echter het centrale punt van een internationale dievenbende, die onder leiding stond van het vrouwspersoon, Rosa Müller, dat jij in Amsterdam hebt zien doodschieten. Max Döhmer en zijn verloofde, rijk, jong en menschen van de wereld, leken geschikte nieuwe leden. Op een noodlottigen avond lichtte Rosa Müller beiden in over de eigenlijke werkzaamheid der club en inviteerde hen lid te worden. Beiden schrokken, weigerden pertinent; in de woordenwisseling, die ontstond, dreigde Max alles aan de politie te vertellen. Rosa Müller, die absoluut geen geweten bezat en meer dan eens een moord moet hebben bedreven, trok onverwachts een revolver en schoot Max, voor de oogen van zijn meisje, neer. Razend van smart en woede vloog Lotte de moordnares aan; deze wilde opnieuw schieten, het wapen ketste, zij greep een op een tafel liggend mes en bracht haar daarmee een breede en diepe wonde op den bovenarm toe. Alle pogingen der politie, Rosa Müller in handen te krijgen, bleven zonder succes. Door de hulp der bendeleden gelukte het haar spoorloos te verdwijnen. In dien tijd heb ik de arme Lotte zooveel mogelijk geholpen. Toen zij van een gevaarlijke ziekte was hersteld en van het mislukken der politie hoorde, maakte zij een dramatische scène. „Ik zal zoo lang zoeken tot ik haar vind, en haar zelf doden,” zei ze. Een vriendin van haar, Hilda Hoffmann, die lid was van een dansensemble dat door Europa reisde — Lotte was daar vroeger ook lid van geweest — wist haar te vertellen dat Rosa Müller, die zij ook kende, dikwijls in Amsterdam kwam en dan altijd het bewuste café bezocht. Dit verklaart dus de geschiedenis die jij hebt beleefd.

Wij zwegen beiden eenigen tijd.

„Ik ben blij dat je Lotte Brüner hebt kunnen helpen,” zei hij ten slotte, peinzend. „Als je haar gekend had in haar goeden tijd! Zij was een engel. Nog eens, een dergelijke rechtspleging is niet goed te praten, ofschoon hier veel te verontschuldigen valt. En ik heb zoo'n idee dat de politie, in Holland zoowel als in Duitschland, niet al te rouwig zal zijn, dat Rosa Müller op deze wijze haar vergelding heeft ontvangen.